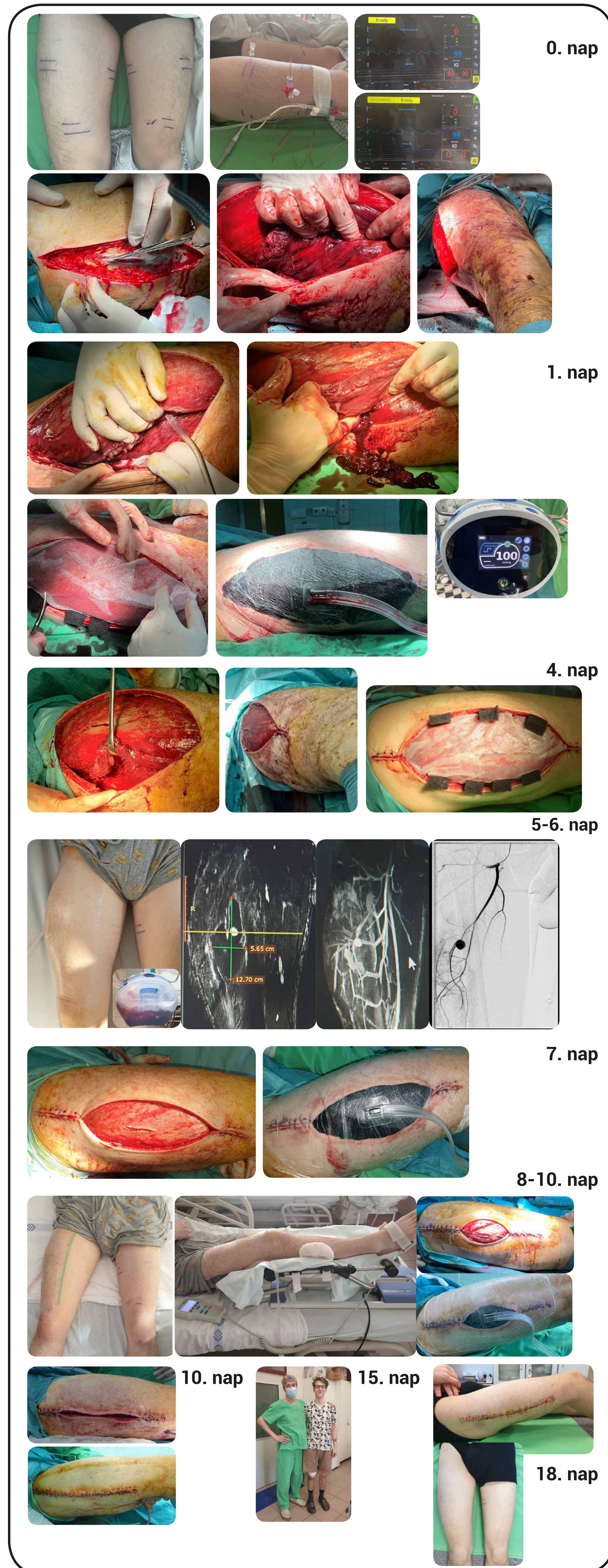

Egy „medvepuszi” különleges esete - Gyermekkori traumás eredetű kompartment szindróma kezelése negatívnyomás-terápiával

Dr. Bóta Balázs, Dr. Nagy Gyula

MRE Bethesda Gyermekkórház, Gyermeksebészeti Osztály

Bevezetés

Nagyobb energiájú tompa végtagi lágyrész trauma kompartment szindróma kialakulását eredményezheti, mely sürgős fasciotómiát igényel. Az így keletkezett jelentős méretű seb zárása, leginkább a nagyfokú szöveti oedema miatt gyakran jelent kihívást, melyre hatásos és biztonságos megoldást a negatívnyomás-terápia kínál.

Eset

16 éves sportoló fiú, kézilabda edzésen beletérdelt a jobb combjába → extrém fokban megduzzadt, feszessé, fájdalmassá vált. Korábban is volt már hasonló sérülése, de ilyen jelentős panaszai még soha.

0. nap (első 24 óra) – Kompartment szindróma dg., fasciotomia

- **St:** a jobb comb elülső kompartmentje kifejezetten duzzadt, feszes, fájdalmas (mozgatásra fokozódva), terhelni sem tudta, jó perifériás keringés
  - **UH:** a **quadriceps izomzat** kifejezetten **oedemas**, a comb kp. harmadában a vastus intermedius **inhomogén szerkezetű**, kiszélesedett (121 x 50 x 88 mm), mely **intramuscularis haematomának** megfelelhet, megtartott izomkeringés
  - **CK** érték (első 24 órában ismételve): **288 U/l** → **620 U/l** (vizelete tiszta)
  - Intersticiális nyomásmérés: jobb comb **90 Hgmm** ↔ bal comb 13 Hgmm
- **sürgős dermatofasciotomia**

A feszes **anterior rekesz** teljes hosszában → az oedemasan duzzadt quadriceps izomzat jelentős mértékben prolabál, a vastus intermedius (VI) és medialis (VM) **ischaemiasak**, de a fasciotómiát követően az izmok keringése javul, több helyen kisebb bevérzéseket találunk, de jelentős méretű haematoma nem. A többi combizomrekesz puha tapintatú, további fasciotomiára nincs szükség.

1. nap - 24 órán belüli sebrevisio, negatívnyomás-terápia kezdés

- továbbra is jelentősen oedemas izmok, a VI centralis rostjait tompán szétválasztva, alóla jelentős mennyiségű **haematoma** ürítünk ki, további vérzést nem tapasztalunk, a fasciotomias seben **negatívnyomás-terápiát** kezdünk
- jelentős mennyiségű (kb. 1400 ml) véres-savós hozam a következő két napban

4. nap - Újabb sebrevisio, sebzés megkezdése, negatívnyomás-terápia folytatás

- az izomzat **oedemája, prolapsusa** még mindig jelentős, a korábbi haematoma helyéről további érdemi vérzést, véralvadék ürülését nem észlelünk, mind a VL, mind VI izom jó keringésű, oedemája regressziót mutat, a fascia- ill. bőrsébet néhány öltéssel mindkét végén zárni kezdjük, **negatívnyomás-terápiát folytatjuk**

5-6. nap – Hatástalan negatívnyomás-terápia, pseudoaneurysma, embolisatio

- beteg fokozatos **anaemizálódása** (Hb 79 g/l) → 2E vvt cc. **transzfúzió**
- egy-egy kisebb lázkiugrás, subfebrilitás, erősen emelkedő CRP értékek (203, majd 241), ua. FVS és PCT a normál tartományban
- a több napja tartó negatívnyomás-terápia hatására nem tapasztalunk kellő mértékű duzzanat-, ill. oedema csökkenést
- **Kontroll UH:** a quadricepsben kiterjedt (125 x 72 x 45 mm) **intramuscularis haematoma**, melynek centrumában érmalformációra vagy pseudoaneurysmára gyanús **pulzáló echoszegény képlet** látható
- **Akut angio-MR vizsgálat (HPK):** az arteria femoralis profunda egyik ágából kiinduló traumás pseudoaneurysma, folyamatos lassú vérzéssel → még aznap a fenti ér **szelektív embolisatioja** (SE, Városmajor)

7. nap - Haematoma evacuatio, seb szűkítése, negatívnyomás-terápia folytatás

- sebrevisio, haematoma evacuatio, részleges sebzés, negatívnyomás-terápia folytatása

8-10. nap – Hatásos negatívnyomás-terápia, regresszió, mobilizáció

- a korábbi jelentős véres-savós hozam és anaemizálódás megszűnik, a **negatívnyomás-terápia** hatására a comb duzzanat, feszesség jó ütemben regrediál
- mobilizáció, **gyógytorna** (CPM) megkezdése
- további **részleges sebzés**, negatívnyomás-terápia folytatása

13. nap (7. nap az embolisatio után) – TELJES SEBZÁRÁS

- az embolisatio után egy hét alatt a teljes fasciotomias sebet zárni tudtuk

15. nap (9. nap az embolisatio után) – Emissio

- a gyermek jó funkcióval, **saját lábán** járva hagyja el a kórházat

18. nap (12. nap az embolisatio után) – Első kontroll, részleges varratszedés

Konklúzió

Véleményünk szerint végtagi kompartment szindróma kezelése, ill. az emiatt elvégzett fasciotomias seb zárása céljából az elsőként választandó és legbiztonságosabb eljárás a negatívnyomás-terápia és több lépcsős (primer) sebzés a korábbi „cipőfűző technikák” és a kedvezőtlen funkcionális eredményt adó bőrátültetés helyett. A vákuum kezelés gyermekkorban és szövődmiényes esetekben is alkalmazható kellő körültekintés mellett.